

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

Z mesecem julijem začne se II. polletje in prosimo torej p. n. naročnike, katerim s tem dnevom poteče naročba na „Slov. Gospodarja“, naj se podvzajajo nadalješnjo naročnino doposlati, da se jim ne pretrga ali pa ustavi pošiljanje lista.

„Slov. Gospodar“ stane do konca leta 1 fl. 30 kr. in do konca septembra pa 65 kr.

Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštnih nakaznicah, ker so take pošiljatve najbolj ročne.

Upravnistvo.

Ljudski shod pri Mariji-Snežni na Velki

se bode vršil na Petrovo, v ponedeljek, dne 29. junija v gostilnici gosp. Karola Krišperja. Začetek ob 3. uri popoldne.

Govorili bodo na tem shodu državni poslanec č. g. dr. Lavoslav Gregorčec, deželni poslanec g. dr. Franc Radaj ter državni in deželni poslanec g. profesor Fr. Robič.

Slovenci ob nemški meji, udeležite se obilno tega shoda, da se prepričate, kako potrebno je dandanašnji držati se gesla »Svoji k svojim«!

Ljudski shod v Račah.

Ljudski shod se je vršil prav dobro, na zadovoljnost vsem. Vlado je zastopal g. plem. Reiner. Gospod dr. Radaj je zopet izjavil volilec, da ne vsprejme nobene izvolitve, pa navzoči tega niso hoteli odobriti. Lepo poljudno je g. Robič govoril o popravljanju krivic v zemljiškem katastru, ter razlagal, kako se je v tej velevažni zadevi vesti posestnikom. Na prošnjo predsednikovo obečal je potrebni poduk spisati in v »Slov. Gospodarju« objaviti.

Predsednik sam, č. g. dr. Gregorec, pa je dokazoval, kake krivice trpimo zaradi ogerske nagodbe in da je zlasti colninska in trgovinska zaveza z Ogersko uzrok, zakaj padajo cene našim zemljiškim pridelkom in zlasti da propada mlinarstvo. Ročno pomagano bi nam bilo, če se meja zapre svobodnemu privažanju iz Ogerske, kakor je bilo do leta 1851.

Resolucije vsprejete se glasijo:

1. Na ljudskem shodu v Račah zbrani Slovenci odobravamo, da so naši poslanci zapustili deželni zbor štajarski in se trdno nadejamo, da se ne vrnejo tje, dokler ne dobijo od vlade, pa tudi od nemške večine zadostnega poročstva, da se bodo narodne pravice in potrebe Slovencev spoštovale in dejanski priznavale povsod, zlasti pa z ozirom na deželni odbor, deželni

šolski svet, deželno gimnazijo v Ptujju, deželno vino-rejsko šolo v Mariboru in deželne železnice;

2. svojim deželnim in državnim poslancem izrekamo polno priznanje, trdno zaupanje in domoljubno zahvalo;

3. doplačevanje k vzajemnim stroškom v razmeri 70:30 odstotkov je za naše avstrijske dežele krivično in že neznosno in le v razmerju 57:43 bilo bi vsaj nekoliko opravičeno; sedanja colninska in trgovinska zaveza z Ogersko je pa zlasti našemu kmetovalstvu pogubna in se ima pravočasno t. j. še letos odpovedati. Ako ni mogoče tudi našemu kmetovalstvu pravične in ugodne sprave z Ogersko dognati, ne plaši nas to zelo nič, ampak želeli moramo, da obveljajo zopet colninske razmere, kakoršne so bile do leta 1851., da se namreč na meji zopet pobira colnina od vseh gospodarskih pridelkov ogerskih, k nam namenjenih.

Kaj hočejo nemški nacijonalci?

Po naših spodnještajarskih mestih in trgih vse mrgoli ljudij, ki se imenujejo nemške nacijonalce ali narodnjake. To so večidel tisti, ki so se prej nemškim liberalcem prištevali, to je tista zmes iz liberalnih Nemcev in nemškutarjev, ki jih že davno poznamo kot svoje nasprotnike, ker nasprotujejo našim narodnim pravicam in hočejo, naj bili Slovenci lepo ponižni, naj bi opravljali vsa težka dela, svoje krajcarje nemškim gospodom nosili, katerih sinovom naj bi po vrhu še vse boljše službe prepustili. Poleg tega naj bi se Slovenci pridno nemščine učili, da nemškim gospodom ne bo treba slovensko znati.

Ti Nemci in posili-Nemci so bili prej liberalci. Ko so pa spoznali, da liberalna stranka preveč Jude podpira, da je takorekoč pod judovsko komando in oblastjo, obrnili so liberalcem hrbet in ustanovili novo nemško-nacijonalno stranko. Nedavno so se voditelji te nove nemške stranke zbrali na Dunaju in se dogovorili, za katere reči se hočejo potegovati. Ker mi Slovenci s temi možakarji vsaki dan občujemo in moramo po gostilnicah tudi pogosto njihova prerokovanja poslušati, zato je vredno, da tudi mi zvemo njihove misli in namene, da jih prav spoznamo in jim vemo o priložnosti odgovarjati. Kar so na Dunaju sklenili, da bodo zasledovali, to se je razglasilo po časnikih, je torej očitno in se ne more utajiti. To si naj naši možje zapomnijo, ker imajo ti možiceljni navado, če jih kdo z besedo trdo prime, da se ne morejo več ganiti, da se spustijo v tajbo, da svoje prave namene skrivajo in v drugi luči kažejo ter tako marsikaterega preslepijo. Kar so voditelji sklenili, to velja za celo stranko, za to se pa

nihče ne zmeni, če morda eden ali drugi reče, da ni z vsem zadovoljen, da to ali drugo reč ne potrdi.

Čujmo torej, kam ta stranka gleda in kam koraka. Pred vsem zahtevajo, da mora naše cesarstvo zmirom z Nemčijo sklenjeno ostati in da se mora še bolj trdno na Nemčijo privezati. Ta beseda se pa nam Slovencem že ne dopade. Mi redimo svoje vojake za svojo lastno brambo, ne pa za to, da bi vedno le Nemčijo varovali in branili. Nemčija je pod prusko oblastjo, Prusi ali Prajzi pa še nikoli niso bili naši odkritosrčni prijatelji, največkrat le naši zakleti sovražniki. Kdor se hoče o tem prepričati, naj le bere zgodovino t. j. zgodbe starih časov noter do leta 1866. Zakaj bi morali ravno mi Nemčijo varovati in zakaj bi morali mi ravno pod njenim varuštvom biti? Če bi bila Avstrija preslaba, mora našemu svetlemu cesarju na prosto voljo dano biti, katerega cesarja da hočejo na pomoč poklicati. Francoz in Rus sta tudi močna, in če bi teh eden našemu pomagal, se mu tudi ni treba nič bati.

Naši nemški narodnjaki hočejo Avstrijo nekako pod nemško oblast spraviti; kajti le Nemčija jim je pri srcu, zato hočejo, naj bi bili naš cesar nekako nemškemu podložni; in naj bi ne smeli z nobenim drugim v zvezo stopiti, kakor le z Nemčijo. To je pa razžaljenje za našega cesarja in za nas vse prave Avstrijance; kajti mi nočemo, da bi bili naš cesar kateremu drugemu podložni, oni morajo ostati čisto sam svoj neodvisni gospodar, da stopijo v zvezo s komur hočejo. Sicer so pa to prazne sanje naših nemškarjev; kajti pri cesarskem dvoru imajo bolj modre svetovalce, kateri bodo že vedeli, na katere duri jim je potrkati, kedar bodo kako pomoč potrebovali.

Nadalje zahtevajo nemški nacionalci, da mora Avstrija braniti Nemce zoper »hude« Slované in da mora v prvi vrsti le za Nemce skrbeti. Prvo je smešno, ker mi Slovani Nemcem itak nič hudega nočemo in nič žalega ne storimo; drugo je pa krivično; kajti država mora skrbeti za vse národe, ne samo za Nemce. Priden oče, ki ima več otrok, bo na vse gledal in za vse skrbel; ako katerega zanemarja, da zbolí ali se popači, je le očetova škoda, ker mu to napravi sitnosti in stroške. Nemcev je v Avstriji premalo, da bi mogli sami vse davke plačevati in vse vojake dajati; na slabih nogah bi bila naša država, ko bi se opirala samo na Nemce. Zato skrbijo svetli cesar, da vse národe pri moči ohranijo, posebno Slované, ki dajejo več ko polovico vseh vojakov.

Kaj pa pravijo nemški nacionalci o veri? Oni obetajo, da vere ne bodo več napadali. Duhovnike bodo pa še naprej grizli, kajti oni zatrjujejo, da s »klerikalno« t. j. duhovniško stranko nočejo nič prijaznosti in vzajemnosti imeti. Da ti ljudje niso krščanskega duha, spoznamo posebno še iz tega, ker pravijo, da morajo šole take ostati, kakor so zdaj, namreč da duhovščina ne sme čez šole nobene oblasti imeti, da šole ne smejo biti verske, ampak »proste«, to je, brezverske v tem smislu, da se razun dveh ur krščanskega nauka v drugih šolskih urah ne sme nič govoriti o božjih rečeh in krščanskih dolžnostih. S tako šolo se pa nemškim kmetom ne bodo prikupili, kajti tudi nemški kmetje hočejo imeti krščansko šolo, dobro vedoči, da le krščanska izreja v mladosti rodi pridne gospodarje ter poštene, pokorne, trezne in zadovoljne posle.

Upati torej smemo, da se nemško-národna stranka med nemškim kmečkim ljudstvom ne bo preveč ukoreninila, kajti kmečko ljudstvo je verno; svoje glavne kričače ima ta stranka le po mestih; pa tam se ljudje radi po vetru obračajo; morda ne bo dolgo, da se oglasi spet kak nov prerok, in meščani bodo potem za tistim leteli. Zato pa mi te nemške nacionalne

stranke nič kaj ne obrajtamo; naj govorijo in prerokujejo kar hočejo, saj so samo preoblečeni liberalci.

Cerkvene zadeve.

Sv. misijon v Razborju nad Sevnico.

„Kratka je vojska, a večna je krona.“

Te resnične besede nedosežne, prekrasne pesmi doné nam še vedno v ušesih in bodo odmevale še poznih let v naših srcih; kajti ljubi Bog se je milostno ozrl tudi na nas zapuščene gorske prebivalce ter oblagodaril nas s svetim misijonom od dne 30. maja do dne 8. junija. Resnično, blaženi so bili dnevi in le prehitro so prešli, ko so apostolsko vneti čč. gg. lazaristi od Sv. Jožefa pri Celju zbirali nas z gorečo svojo besedo v svetišču domače farne cerkve.

Slovesnost so pričeli domači gospod župnik z ganljivim nagovorom pred Najsvetejšim, želeč, da bi te izvanredne prilike zveličanja in prejemanja obilnih, božjih milostij se udeležila cela fara. Pravičnej želji ustreglo je rado ljudstvo, katero je vse dni s sveto gorečnostjo predige čč. gg. misijonarjev verno in zvesto poslušalo, spovednice kar oblegalo, ter se sv. maš pridno udeleževalo.

Da, zaupanje na priprošnjo preblazene Device Marije, naj ona sprosi obilni sad svetega misijona, se je v polnej meri opravičilo: Uspeh je bil sijajen! Velikanska cerkev je bila prenatlačena spokornjencev, kateri so probujeni hitro obžalovali svoje zmote in na slovesen način prisegli zvestobo usmiljenemu Jezusu. Prihajali pa so ljudje tudi iz bližnjih in daljnih far.

Z eno besedo, ne da se lahko misliti bolj svečana, ganljivejša cerkvena slovesnost od ravno opravljene sv. misijona. Vam pa, preblagi čč. gg. duhovni očetje, kakor tudi č. g. župniku povrni Bog toliko nam podeljenih dušnih dobrot stoterno in usliši iz globočine srca kipeči vzdih:

„Naj opominja in vselej nas víža
Znamje presvet'ga misjonskega križa!“

Hvaležni farani.

Gospodarske stvari.

O mlatilnicah.

Mlatilnice so že precej razširjene, vendar v občé niso priljubljene, in navadno se toži, da se težko dajo goniti. Dostikrat pa mlatilnice tega niso krive, temuč delavci sami, ker ne vedo z njimi prav ravnti, in zato hočem o mlatilnicah nekaj napisati. Da mlatilnica veliko ali malo opravi, se težko ali lahko goni, je največ odvisno od tistega, ki snope vlaga, je snopje suho ali vlažno in kako se maže. Vlažna slama se prime na zobe in ne gre rada od »tromle«.

Mlatilnica se mora pogosto mazati, in najbolje je polovica laškega in polovica petroleja, vkup zmešana. Osi v ležišču in posebno ove ljuknjice, kjer se olje vliwa, se morajo večkrat maščobe in prahu osnažiti in paziti, da se os ne užge; vroče osi se močno ogulijo in poškodujejo. Mlatilnice tudi delavci večkrat nalašč kaj poškodujejo, češ, kaj bi se s strojem mučili in delo prehitro opravili, ter nalašč stroj vseh sitnostij dolžijo, da se potem v kak kot spravi, kjer leta in leta nerabljen leži v gospodarjevo škodo.

Mlatilnica mora trdno stati, se ne sme celo nič majati, in če jo nerodni delavci gonijo ter sem ter tje

gugajo, se mora od zgoraj s koli pritrčiti, ker to je od velike važnosti, da ravno in trdno stoji, da čisto zmlati in se kak del ne poškoduje. Ko se začne mlatiti, se mora pogledati, če čisto mlati ali če je treba pokrivalo višje ali nižje pritrčiti, in pri pritrčevanju je paziti, da se na obeh straneh enakomerno napravi, da se zobi ne drgnejo.

Če med snopjem v zobe kak kamen pride in kak zob skrivi, se mora mlatilnica brž ustaviti ter skrivljeni zob zravntati ali pa z novim zmenjati; kajti pri vsaki mlatilnici bi moralo nekaj zob pripravljenih biti. Eden skrivljen zob more veliko škode napraviti. Zobe na kolesih mazati je potrata. Dobro ročne mlatilnice, katere se morejo tudi na vitlo, vodno ali parno moč porabiti, stanejo zdaj okoli 60 gld., položno vitlo za enega do dva konja pa 70 gold.

Z dobrim prepričanjem smem vsakemu večjemu posestniku svetovati, kateremu je le mogoče in ima potrebni prostor, da si oskrbi mlatilnico z vitlom; vodena moč je pa najboljša, kdor si jo zamore v ta namen ukoristiti. Z mlatilnico, ki se z vitlom goni, se lahko en dan toliko opravi, kar bi dva mlatiča s cepci 5—6 dnij omlatila, in priročno je tudi, da se lahko kar z voza jemlje in se prostor za zlaganje snopja ne potrebuje. Da se pa drob in slama od zrnja očisti, so mlini, katere izdeluje Karl Lasz & Comp. v Gradcu, najboljši. Ti mlini sčistijo tudi vsako drugo zrnje in stanejo 50 gold.

Nam kmetom je znano, kako težavno in mudno je deteljne pleve zmlatiti. Z mlatilnico se pa lahko, posebno če je primerna naprava za deteljno mlatev, v kratkem času iz plev izmlati. Pri ročnih mlatilnicah je dobro, da se lažje goni mahalno kolo. Kakor je pri vsakem stroju potrebna previdnost, da se nesreča ne zgodi, tako je posebno pri mlatilnicah in vitlih se treba skrbno varovati; kajti vsled neprevidnosti ali pijanščine se je pri mlatilnicah že mnogo nesreč pripetilo. Zato večkrat kakega gospodarja slišimo tožiti in praviti, da bi si rad kupil vitlo, ker ročne mlatilnice nihče rad ne goni, pa boji se nesreče; kajti še bi se utegnila komu kaka nesreča prigoditi, bi moral veliko plačevati itd. Če bi se res utegnila pri vitlu kaka nesreča zgoditi, ne bo treba tebi stroškov za nesrečnega trpeti; če se ne motim, v takem slučaju plača vis. deželni odbor, ker je sklenil z neko zavarovalno družbo pogodbo; in premija se plača iz deželnega zaklada, da se potem za ponesrečenca skrbi.

F. P—k.

Ne zanemarjajte jalovine!

Kje je uzrok, da se na daleč okrog po naših deželah živinoreja tako slabo obnaša, čeravno obračajo mnogovrstne družbe in država sama prav veliko pozornost in mnogo denarja v povzdigo domače živinoreje? Nekaj uzroka je gotovo pri tem, da se mlada živina ali jalovina skoraj povsod zanemarija, premalo oskrbuje. Volom in kravam se še polaga po pravici, a mladiči gonijo se poleti in do pozne jeseni le na pašo, v hlevu pa ne najdejo drugega, kakor prazne jasli. Kaj ne, na oguljenih pašnikih in na praznem strnišču ne dobiva tele onih snovij v obilici, katere so potrebne, da se mladi organizem, mlado telo vsestransko razvija. Ko pride zima, skrbi se za starejšo živino, ki prinaša ta ali oni hasek, a tele je zadnje. Malo slamce in zjedi, pa naj živi. Ne bode izbirljivo, ampak vsega navajeno in z malim zadovoljno, poreče ta ali oni gospodar. Pa le poglej tako zanemarijeno živinče spomladi! Želodec in čreva so mu skrčena, da se v redu še nasititi ne more. Vse je mršavo, trebušasto, prava pokveka in strašilo. Dolgo traja, predno se obredi, da je komu podobno. Se-li na ta način ne potratí več klaje, kakor se je prihranilo z nespametnim štedenjem po zimi? Torej

gospodarji, ki hočete kedaj imeti v svojem hlevu lepo živino, katero vsakomur s ponosom pokažete, skrbite tudi pošteno in v pravi meri za teleta!

Sejmovi. Dne 27. junija pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Dne 30. junija v Zrečah, Gomilici, pri Sv. Petru pri Radgoni, na Spod. Polskavi, pri Sv. Bolfenku v Slov. gor., v Reichenburgu in Sromljah. Dne 1. julija v Lučanah in na Ptujju. Dne 2. julija v Petrovčah, na Tinskem, Polensaku, v Radgoni, v Št. Ilju pod Turjakom, na Ptujski gori in v Remšniku. Dne 3. julija v Mariboru (tudi za konje).

Dopisi.

Iz Ptujja. (Slov. pevsko društvo.) Da se osiguri umetniški uspeh letošnjega velikega pevskega koncerta na dan Velike maše v Brežicah, sklenil je odbor »Slov. pevskega društva v Ptujju« najti spretnega kapelnika za pevske skušnje, skupno pevsko skušnjo in koncert sam, ter je določil za zdaj Ljubljano, Brežice, Celje in Ptuj, kjer se bodo vršile prve dni meseca avgusta skupne pevske skušnje posameznih pevskih skupin v navedenih okrajih. Pri določitvi dneva in ure za pevske skušnje v Brežicah in Celju se hoče odbor kolikor mogoče na dotične krajevne razmere in druge ugodnosti, ki bi prijale prizadetim spoštovanim pevkam in pevcem, blagovoljno ozirati, zato želi, da se pevci dogovoré, ter se mu kmalu in pravočasno gledé dneva in ure za skupne pevske skušnje od poklicane strani iz Celja in Brežic najprilicnejše nasvetuje. — Spoštovanim gospodom poverjenikom in nekaterim občeznanim rodoljubom in prijateljem našega pevskega društva poslali smo »poziv« z nabiralno polo. Prosimo jih uljudno, naj se potrudijo in skrbé za to, da pridobé društvu za tekoče leto 1896. med slovenskim občinstvom dotičnega okraja mnogo udov; pri nabiranju društvenine ne bodite preveč tesnosrčni in strogi: »množina tudi izda, če ne teče, pa kaplja«. Tudi mali prostovoljni doneski (§ 23. društvenih pravil) se hvaležno sprejemajo. Nabiralne pole z denarjem vred naj se blagovolijo najdalje do 5. avgusta t. l. odboru v Ptujju vpslati.

Iz Celja. (Izlet) so napravile nedavno naše male deklice iz učilnice čč. šolskih sester iz Celja v Petrovče, kjer so imele sv. mašo in opoldanšnje kosilo, potem pa so šle po polju skoz manjše vasi na Lopato, kjer so se zabavale in veselile do večera. Od tam so se pripeljale na lojterskih vozeh do mraka v Celje. — To veselje, katero so marljive sestre že dalje obetale otrokom, če bodo »pridni«, prevzelo je nedolžna mlada srca tako, da so deklice, vračajoč se v Celje, tu pa tam prepevale lepe nedolžne pesmice, in kdo bi ne odobral, da so pozdravljale znane obitelji ob potu z navdušenimi »živeli«? Posebno pa je bilo milo slišati sprejem deklic pred učilnico, kjer smo jih čakali roditelji in starejši bratje in sestre. A isti nedolžni pozdrav »živeli« je segel nekemu nemškemu Celjanu tako v žolč, da je napisal res umazan dopis v »graško tetko«, po kateri so seveda posneli nekateri drugi listi, da je teh 400 malih deklic hotelo podaviti vse Nemce celjskega mesta. O ti grozoviti »živio«, kako se te bojé! Toda ne bo ga ne konec, tega usklika, dokler živé učenke čč. šolskih sester in učenke sedajšnjih učenk! Da bi pa deklice imele navado rimati in klicati »Slovenci smo svetniki, Nemci pa so biki«, kaj takega si more le izmisliti in med svet trobiti najpodlejša nemčirska duša.

Iz gornje Savinjske doline. (O požaru) pri g. Turnškemu v Nazarjih ste sicer že kratko poročali,

naj še pa vendar nekaj dostavim. Sveta cerkev ne prosi zastonj v svojih molitvah, naj nas ljubi Bog obvaruje pred časnim in večnim ognjem. Strah nas presune, ako nam časniki poročajo o požarnih nesrečah tu in tam; a še hujša groza obide človeka, če ga v prvem spanju tužni glas zvona zbudi iz spanja, ako začuje obupni glas, da pri sosedu gori! Tudi v Nazarjih imeli smo ono soboto, dne 13. junija strašno noč. Iz visokih lin cerkvenih je odmeval zadnji udarec polnoči, ko posveti iznad strehe pri g. Turnšku visok plamen. V trenutku je vsa soseska na nogah. Ali kdo popiše presunljivi prizor, ko se v strašni zmedenosti majhni otročiči obupno oklepajo svoje bolne matere, dragega očeta? — V tem kliče zvon ljudi v pomoč. In prvi, ki udarja plat zvona, je domači dušni pastir. — Sreča je bila mila, da je ogenj pričel v skladnici za blago, prav tik hiše. Prva skrb je bila, da se hiša ne vname. Po neumornem trudu bližnjih sosedov in sosedinj, je bila hiša vsaj nekoliko iz nevarnosti, med tem ko je ogenj še hlastno požiral svoj bogati plen v shrambi nakupičenega blága, posebno žita. — Nepričakovano hitro je došla pomoč iz Mozirja. Prvi je bil blagi hišni prijatelj, župan Anton Goričar iz Mozirja na mestu. Požarna bramba je tu! Vrli načelnik, g. Alojzij Goričar, razdeli možake, in ko je požarna bramba nastopila, potolaženi smo bili; saj pa je tudi nevarnost bila kmalu udušena. Slava in vse priznanje požrtovalnemu gasilnemu društvu iz Mozirja, pa tudi požarni brambi iz Rečice, ki je prišla svoji posestrimi iz Mozirja na pomoč! — Zgorela je samo shramba za blago po večini z blagom vred. Škoda je velika. Bog nas varuj požara!

Iz Rusije. (Slučajni dopis.) Petrograjska akademija znanostij in umetnostij ima v Rimu vedno po nekoliko svojih gojencev, kateri, razun svoje stroke, sledijo tudi za drugimi pojavi kulturno-duhovnega življenja večnega Rima ter poročajo o njih svojim rojakom v razne petrograjske in moskovske liste. Eden teh gojencev piše v »Novem Vremeni« o operni predstavi v gledišču Constanzi, katera se postranski tiče tudi vas, Mariborčanov, kar je tudi mene napotilo k temu poročilu. Opera, o kateri piše mladi akademik, imenuje se »La sorella di Mark«, je umotvor mladega, pa že precej slovitega muzikanta-skladatelja Giacomo Setacioliija. Libretto za to operno skladbo je napisal pa tudi še kaj mladi rimski pesnik Goliciiani, in to po prošnji slavno znane pevkinje italijanske Bellincioni, a pravo izdanje vsega tega dela kupil je od skladatelja in pesnika svetovno znani tenor Stagno. Vsebinska libretta vrši se leta 1848. v Mariboru. Mlada ciganka se je zaljubila v brhkega Dragana, ženina hčere bogatega posestnika v mariborski okolici Rini-ja. — V prvem dejanju je najbolj mična pesem hčerke Marka, katero poje za kulisami, za zagnjalom: »Dove la via mi porta?« Za to pesmijo sledi prizor kmečkih preprirov, napominjajočih vasovanje slovenskih fantov na spodnjem Štajarskem, katere umirotvorja podrobna povest basa, pojasnjajoča položaj dejstva. V drugem dejanju Dragan iz ust same hčerke Márkove zve, da je ravno on predmet njene plamene ljubezni, kojepa on po znanih uzrokih sočutiti ne more in ne sme. Iz usmiljenja poljublja jo na čelo; pa ta poljub mladi ciganki ne prinaša dolgotrajne sreče, pač pa probuja v srcu njenem neobrzdano ljubovno strast, katero izliva v prelepi pesmi: »Un bacio, un bacio! il caro lungamente desiderato bacio suo!«... Tu slučajno zve o ljubezni Dragana k drugi, s katero se bo skoro poročil in s sv. zakonom zvezal se ž njo na veke večne... Nesrečna ciganska deklica od tacega teškega udarca skoraj da ne zblazni; v tretjem dejanju pa, ko se dviga svadbini spreved, poje nesrečna ciganka svojo predsmrtno pesem

— kavatino, pade pred srečno dvojico — Dragana in hčerko Rini-ja na zemljo in v nemožnosti prenašati dalje pezo svojega življenja gibne od rane, katero si je nanesla sama s smrtonosnim železom... Učeni ruski umetnik-dopisnik muziko jako hvali ter meni, da bo opera Giacomo Setacioliija imela uspeh na vseh svetovnih odrih, nekaj po lepoti in izvirnosti svoje glasbe,* nekaj pa tudi za to, ker je postala lastnina znamenitega Stagno-ta. Vsebinska libretta pa nič kaj novega ne predstavlja, takih dramatičnih proizvodov vsesvetovna tra-gična muza zna na stotine, ali vsaj podobnih naši »La sorella di Mark«. Slovenski fantiči in deklči! Končni pomen vseh podobnih žalostinek je pa za vas se ve da le ta, da bi se skrbno varovali vsake ljubezni kot bo-lezni, a »ciganske« še pa posebno! Fr. Solčavski.

Iz Istre. (O naši h razmerah.) [Konec]. Napisi slovenski v Istri so bele vrane in še te tolikokrat pomažejo, da celó črke c. kr. so tu ali tam izbrisali, ali oskrunili pisanje ali orla, kakor v Trstu. Kratko: mi smo v svojih pravih teptani, Italijani pa protežirani. Še celo nedolžna beseda »živio! ali živila Hrvaška!« je Italijanom trn v peti. Tako je trgovec Ant. Bertoša iz Pazina dal na neki reklam-sliki zapisati zgornje besede in bil je pri sodišču obsojen na 6 tednov temnice. Italijanaš Iv. Androssich pa, ki je javno upil: »Viva Italia!« je bil pri sodnji oproščen. — Da so, kajpak da, porotne liste in da so tožbe proti temu skoro zastonj, kdo bi se še čudil! Večkrat se še govoriti ne pusti slovensko in tudi zapisnik se ne sestavlja v našem jeziku. Kaj? saj še v Trstu in po Istri tudi javno prodajajo italijanske koledarje s slikami kralja Umberta, kraljice Margarite, globoko žaleče avstrijski dinastični čut. In, moj Bog, avstrijska vlada to dopušča! Najbolj pa mahajo po slovanskih svečenikih, višjih in nižjih, med tem ko demonstrativno branijo italijanske. Slov. don Jakić je bil napaden od italijanskega Basiliska, ravno tako g. Turato od Martinolicha, renegata: a pri sodišču so bili vsi Italijani ali italijanaši oproščeni. Nedolžni Hrvat je moral še stroške plačati. Italijan Ivancich je osleparil ali po laži izmamil 11.000 gld.; a italijanski porotniki so ga oprostili, rekoč, da ni imel slabega namena, še več, da je uzor-svečenik. Na, to imate! Hrvat Pessa pa je bil proglašen krivim sleparstva v uradovanju v znesku 2000 gld., katere je pa povrnil, ali je ipak dobil, kolikor se spominjam, 3 leta težke ječe. Kje je pravica! V Draguču poleg Buzeta so župnika tožili za to, ker je cesarsko himno hrvaški peval v cerkvi, kjer se sploh hrvaški peva vedno. Bivšega tržaško-koparskega škofa dr. Glavina so tržaški laški časopisi v eno mer nesramno napadali, ali če so za to slovenski in hrvaški odločno branili svojega presv. škofa ter namignili oblastim, naj vendar po prstih krene poredne čifute in take Italijančke — čujte, se jim ni nikoli nič žalega prigodilo; a katerikoli slovanski list se je drznil, še kaj manjšega reči proti nekemu italijanskemu škofu, bil je takoj konfiskovan, ali urednik je imel še druge sitnosti. Italijanski listi se malokedaj konfiskujejo in še to se tedaj rado dogodi 2. ali 3. dan, med tem ko je list že srečno preplaval morje in preletel visoke gore. Slovanski listi imajo prepogosto nesrečo pri cenzuri iz malih uzrokov in to takoj po natisu. — A ipak! Ipak sila slov. raste, italijanska pada. Po volitvah in vsakovrstnih tožbah na merodajnih mestih počasi sicer, a vendar napredujemo. Oni, protivniki, se

* Usojam si opozoriti na to delce ljubljansko dramatično društvo. Če je glasba res primerna, zasluđuje »La sorella di Mark« prednost pred drugimi podobnimi jej umotvori s tem, da se vsebinska njenega libretta vrši na slovenskih tleh, ker, po mojem, nekaj vendar le znači...
Dopisnik.

umikajo. Vsaka volitvena zmaga je za nas nova postojanka, vsaka pridobljena pravica je nova stopinja k našemu blagru. Napredujemo pa od severja dol proti jugu in od istoka proti zapadu. Okoli velikih mest in v mestih bomo najtežje ali ne bomo nikdar predobili. Kjer se le da, tam si kmetje imetja, zemljišča nazaj kupujejo, Italijani, akoprem ne povsod, navadno tla izgubivajo. Mi častimo svojo deželo, svoj narod, svojega cesarja, oni večkrat sleparijo, škodujejo italijanskemu imenu ter bi rekli časte framasoni, ker so tudi res nekateri Italijani v Istri framasoni. Naše šole ljudi več ali bolje nauče ko italijanske. Tako so rekli sami italijanski okr. glavarji, kakor plem. Ross. Sk. in nekovi šolski nadzorniki. Res, še vse premalo je slovanske inteligence, da v mnogih občinah ne moremo skoro nijednega našincev postaviti za načelnika občini, a z nami je Bog. Čimdalje več naše dece obiskuje srednje šole v Istri, ki so pomešani z Italijani, ali še več zunaj Istre v Reki, Senji. Pa saj je že čas, ker nemara zdaj ni nobeno ljudstvo v našem cesarstvu tako zanemarjeno, ko slovansko v Istri. Zato se krepimo, da bodemo jačji i v gospodarskem oziru. Nekovi veliki rodoljubi so to že davno uvideli in učinili velike stvari, kakor so slavni gg. Laginja, Križ, Vitezič, Spinčič ali kakor postavim naš dični g. Velikanje v Juršičih, rodom Idrijčan, ki je med drugimi stvarmi iz kamenja učinil najlepši isterski raj, diven vrt in brajde. Prišel je med zapuščen divji ljud, ker se je sprva z orožjem moral braniti, in učinil je z izgledom in v cerkvi vrle ljudi. Sam zagrizen naš sovražnik, nasprotnikov list, veliki dnevnik »Il Mattino« v Trstu ga je javno hvalil in presv. škof je rekel: Questo prete è una potenza (Ta duhovnik je vlast). — Kje je tako lepo pri Italijanih v Istri? Oni imajo broj, omiko, moč, pa le navidezno. A dan obračuna še ni prišel. Prej ali slej se bo treba z nami krščanski pogoditi. Med tem rastimo, ustanavljajmo posojilnice, pa saj je že imamo, le v dveh okr. glavarstvih še ne. A bo jih tudi tam treba, ker povsod, kjer so, uspešno delujejo, pa bodo še nam v čast, protivnikom v strah.

Dasi se tlači,
Slovan se jači:
Saj Slovan,
Greš na dan!

I. M.

Iz Petrovč. (Shod) slov. kat. delavskega društva. Zadnje nedeljo je imelo to društvo mnogoštevilno obiskan shod; ob določeni uri otvori gospod predsednik, Jernej Meh, shod, ter dá besedo prvemu govorniku, č. g. Fr. Korošču iz Maribora, kateri je govoril v poljudnih besedah o novi volilni preosnovi. K sklepu je navduševal volilce, naj se že sedaj pripravljajo na prihodnje volitve, naj že sedaj skrbijo, da bodo izvoljeni volilni možje značajni, kateri bodo izvolili poslanca katoliškega, poslanca slovenskega, poslanca, ki razume socialno vprašanje. — Na to nastopi drugi govornik, č. g. Matej Osenjak, in govori o drugi točki dnevnega reda: Kaj je v Petrovčah novega? Prva novica je, da so volitve v občinski zastop potrjene; vse laži in obrekovanje nasprotnikom nič ni pomagalo, zmagala je resnica. Te zmage se danes vsi pošteni veselijo; zato čast zavrednim volilcem! — Druga novica: Po petrovški občini se razširja krivi nauk: »Duhovniki naj se ne mešajo v volitve«. Kdo ima prav? Ali duhovniki ali njihovi nasprotniki? Govornik dokaže, da imajo duhovniki pravico, pa tudi dolžnost udeleževati se volitev. — Tretja novica: Po petrovški občini se razširja časopis »Delavec«, glasilo najnovejših rogoviležev, ki so znani pod imenom socijaldemokrati. Govornik razlaga, kaj učijo socijaldemokrati o veri, o sv. zakonu, o premoženju. Kakšni so socijaldemokrati, tak je tudi njihov list »Delavec«. Navaja, kako zaničljivo piše »Delavec«

o veri, o molitvi, kako laže in obrekuje duhovnike. Za vse to navede dokaze iz letošnjega »Delavca«. Nato nagovarja navzoče, naj ne podpirajo takega lista, ki zaničljivo piše o naši sv. veri, ki smeši molitev, kateri laže in obrekuje. Nobene zveze naj ne imajo s takimi ljudmi, ki razširjajo take liste; so volkovi v ovčji obleki. Na to priporoča v iskrenih besedah »Slov. Gospodarja«. — Četrta novica: Kakor je poročal »Slov. Gospodar«, so se Arnovčani prepirali zaradi našega društva in zmerjali naše ude. Govornik pravi, da ima vsaka dobra stvar sovražnike, tudi naše društvo jih mora imeti. Na to razlaga namen društva ter vabi, pristopite k temu društvu! Naše društvo, pravi govornik k sklepu, zapisalo je na svojo zastavo boj zoper socijaldemokrate! Kdor nam pri tem delu pomaga, ga z veseljem sprejmemo, kdor je zoper nas, bode potisnjen na stran, na levo ali desno. — Na to nastopi gospod Franc Friedrich, veleposestnik, in se v lepih besedah zahvaljuje v imenu navzočih gosp. govornikoma za njune nauke in jima zakliče trikratni gromoviti živio. Gospod predsednik sklene nato shod s trikratnim živio na sv. očeta Leona XIII. in svetlega cesarja Franca Jožefa.

Iz Vuhreda. (Pogreb). V nedeljo, dne 14. junija popoldne se je pomikal iz vuhreške v brezniško župnijo veličasten sprevod, katerega so se udeležili remšniški, brezniški in vuhreški gg. župniki. K zadnjemu počitku se je prenesla gojenka čč. šolskih sester v Mariboru, 17letna Antonija Hirsman. O božiču je bolehna prišla na dom svojih starišev v Janževem vrhu, in vse prizadevanje zdravnikov, ukrotiti pljučno bolezen, bilo je brez uspeha. Čedalje bolj so pešale njene telesni moči. V prijetnem spomladanskem času je vsaj že toliko okrevala, da je mogla nekatere krati se iz hiše podati in srkati čisti zrak. V noči od sobote na nedeljo, dne 7. junija so jo obšle take slabosti, da jo je bilo treba prevideti s sv. zakramenti za umirajoče, karere je z veliko pobožnostjo in udanostjo prejela v nedeljo opoldne. Ostala je do zadnjega trenutka pri popolni zavesti. V petek, na god najslajšega Srca Jezusovega je ob 1/27. uri zaran v naročju svoje ljubljene matere mirno zaspala v Gospodu. Kakor v samostanih sploh, tako se tudi v zavodu čč. šolskih sester v Mariboru obhaja pobožnost do najsl. Srca Zveličarjevega, in sklepati se sme, da ondi odgojena Antonija je imela iskreno ljubezen do tega presv. Srca, zato je nebeški vrtnar poslal svojega angelja, naj mu ta dan deviško cvetlico iz solzne doline presadi v nebeški vrt, kjer kraljuje vedno cvetoča spomlad. Veličasten je bil sprevod pokojne prek deroče Drave. Štiri čolni so čakali na desni strani Drave, v prvem so se prepeljale ovenčane deklice s križem, ovitimi z dolgim trakom, v drugem bela z venci bogato ozaljšana krsta s truplom pokojne Tončke; v tretjem in četrtem pa so veslarji prepeljali pobožne spremljevalce po trikratnem povratku. Po srečnem prevažanju prek valovite Drave je sprevod polagoma dospel k brezniškemu pokopališču, kjer se je krsta s truplom pokojne položila v lepi, z zelenjem in cveticami krasno tapetirani, družinski grob Hirsmanove familije. N. v m. p!

Iz Ljubnice pri Vitanju. (Križi v celjski bolnišnici.) V celjski deželni bolnišnici »Gizela-špitalu« niso imeli do zdaj po bolnišnih sobanah podobe Križanega. Sobane v starem bolniškem poslopju, kakor v novem, so bile brez svetih podob. Naša občina Ljubnica je pred 7. leti v tej zadevi poslala posebno prošnjo na deželni zbor štajarski, naj se oskrbijo podobe Križanega za bolniške sobane. Iz zanesljivega vira smo zvedeli, da je v dotičnem odseku, kjer se je ta zadeva obravnavala, izbleknil neki deželni poslanec grozno oskrumbo proti napravi križev za bolniške sobane, rekoč: »Teh skrivališč za stenice še ravno potrebujemo«!

Predlog se je odklonil; tisti mož pa, ki se je z vso silo upiral toliko let tolažbi bolnikov, je med tem že stopil pred pravico božjo. — Deželni odbor je zdaj vendar popravil hudo krivico, ki se je toliko časa godila revnim bolnikom. Naročilo se je 40 jako lepih križev, katere so ono nedeljo, dne 14. junija blagoslovili preč. g. opat v kapelici bolnišnice. Nepopisljivo je bilo veselje oč. usmiljenih sester, kakor tudi vseh bolnikov, ko so se križi v lepi procesiji iz kapele prenesli v bolnišnico ter razobesili po raznih sobanah. — Kako se naši brezbožci vendar bojijo ljubega Zveličarja! Kakšne izgovore je poiskal pok. celjski mogotec, da je le zabranil znamenja odrešenja v bolniških sobanah! Ko bi bil ta mož dne 14. junija mogel ustati iz groba, kako bi se bil tresel od jeze, gledajoč, da se je pomikala tako veličastna procesija po dvorišču celjske bolnišnice ter se je neslo kar 40 lepih križev v bolniške sobane! Ali ne velja tudi tukaj izrek: Kristus je zmagal? Kmečka občina Ljubnica si pa sme šteti v posebno čast, da se je ob svojem času potegnila za dobro krščansko stvar, ki je slednjič vendarle zmagala. Štajarska dežela zavoljo teh goldinarjev ne bo obožala, bolniki bodo pa prejeli tolažbo, katero so do zdaj bridko pogrešali.

Iz Teharj. (Konec pravde.) Plemenitaštvo teharsko (Edelthum Tüchern) zvala se je naša graščina že več stoletij sem. Ustno sporočilo pravi, da so vplemenili teharske kmete celjski grofi, torej še pred letom 1450. Imeli pa smo razen mnogo podložnih vasij, ki so plačevale desetino in robotale, še več zemljišč okolu Teharji. Zadnja leta pa je bila velika občina teharska v nemčurskih rokah in — prisvojiti si je hotela ta zemljišča ona ter iztrgati jih iz rok teharskih vaščanov, rekoč, da so plemenitaši bili vsi kmetje iz vseh vasij naše občine, kar je seveda neverjetno. Nastala je dolga pravda med vasjo Teharje in občino. Ko pa smo lani slovenski korenjaki vrgli nemčurski občinski zastop, pobotali smo se tudi z vasjo teharsko tako, da se ne bode krivica delala ne vasi, ne občini. Vas Teharje, kot prava nekdanja graščina obdrži nekaj zemljišč, nekaj pa jih prepusti občini; denar pa se porabi v dobrodelne namene. Da nam sestavi to poravnavo, naprosili smo g. dr. Sernca v Celju, in upamo, da bode kmalu sodno potrjena.

Iz Celja. (Marsikaj) nam leži na srcu. Isti gospod, ki je kar iz rokava sipal po Malem Štajarju, ne morebiti zlato, ampak še več, slovenske gimnazije, vsaj po besedi, isti gospod nas zapusti in odnese tudi vse obljubljene gimnazije, šentjurske, žalske itd. Bog daj, da pride na mesto tega mogočnega gospoda drug, kateri pa bode enako ljubil slovenski, kakor nemški narod! — Volitve v okrajni zastop celjski so pred durmi. Ako storijo veleposestniki svojo dolžnost, mora biti tudi letos zmaga in večina naša. Zatorej treba je opozoriti še posebej vse veleposestnike slovenske, da ne izostane nobeden in pridejo volit vsi. Veleposestnikov slovenskih je letos zopet nekoliko več, nego pri zadnjih volitvah. Seveda tudi pošteni Nemci niso zadovoljni s takimi odborniki, kateri ne marajo skazati poslednje časti umrlemu bratu svetlega cesarja. (Seveda, ko bi bilo treba počastiti Bismarka, bili bi ti ljudje takoj pripravljeni; kakor so bili dne 1. aprila, ko so streljali in praznovali njegov god.) Okrajni zastop je v zadnjih letih mnogo storil. Posebno se je uspeh pokazal v živinoreji, ker v tem okraju imamo že živine najboljšega plemena; kar je dokazalo premovanje in licencovanje bikov letošnje spomlad. Več okrajnih cest se je vzravnalo in varnejih napravilo. Sploh, gospodarstvo okrajnega zastopa je uzorno, in je le smešno, ako se poskuša ga spraviti zopet v nemške roke. Nemci niso vsa leta storili nič posebnega za okraj, Slovenci pa v šestih letih že dosti.

Iz Škofje vasi. (Volitve) v občinski odbor se bližajo. Naša občina nima pravih Nemcev nič, vendar pa so še nedavno vladali v občini možje, kateri so se dali voditi najhujšim celjskim nemčurjem, in tako je bil občinski zastop prav umetno in zvito nemšk. Res čudno! Seveda zavedni občani niso mogli tega dopustiti, in sedaj je že dve dōbi občina v rokah zanesljivih gospodarjev in značajnih Slovencev. Znan pa vam je že naš »mirni mož«. Ker ni dosegel županskega prestola pri Slovincih, trudi se sedaj z neumorno agitacijo, da bi zopet oživil nekako »nemštvo«. Ker pa je še nekaj nezavednežev, utegnulo bi se mu vendarle posrečiti, ako ne pridejo volilci v zadostnem številu na volišče. Pozor torej kmetje! Ne izostajajte doma isti dan, ko bode volitev! Drugače Vam »mirni mož« napravi zopet kako tako zgago, kakor lani, ko ste izvolili sebi in celemu narodu v slavo, častne občane.

Iz Slov. Bistrice. (O grozni nesreči,) ki se je dne 15. junija proti večeru na naši železniški postaji zgodila, ste zadnjič v kratkih stavkih poročali. Kdo je kriv te nesreče, kjer sta dva vojaka s Primorskega našla smrt, dva pa zgubila noge? Preiskava bo to že dokazala; vendar pa že lahko zdaj rečemo, da je največ kriva malomarna južna železnica, ki naše vojake prevaža v onih vozovih, v katerih se vozi živina. To je škandal, da železnica stavi ljudi na isto stopinjo, kakor neumno živino. O vojski se seveda morajo vojaki prevažati v vozovih, katere je mogoče dobiti, ali v mirnem času pa se naj naši vojaki vozijo v onih vagonih, kakor drugi ljudje, in taka grozna nesreča se ne bode več pripetila. Pa še nekaj druga naj omenim! Poslanec Riegler je nedavno stavil predlog v državnem zboru, naj se o žetvi dá vojakom dopust, da bodo doma pri delu lahko pomagali, in ta predlog se je skoro enoglasno izročil dotičnemu odseku. Tam pa bržčas nič ne bodo skuhal. Da vlada hoče kaj kmečkemu ljudstvu pomagati, naj v prvi vrsti s tem pokaže, da vsaj o največjem delu, kakor je zdaj o košnji, ne kličejo rezervistov k orožnim vajam. Hudo čutimo militarizem ali vojaštvo pri davkih, še hujše pa pri delu. Kdaj bode vendar višja gospōda spoznala, da nas oboroženi mir mora spraviti ob nič? Nekdaj je cele okraje opustošila vojska, zdaj pa nas tako grozno tare oboroženi mir. Čudno, kako se časi spreminjajo!

Iz Ptujja. (Nemškonacionalni junaki.) Predrznost naših velikih Nemcev presega vse meje. Evo dva dogodka! Zgodila sta se na Telovo. Sicer je od Telovega že tri tedne minolo, vendar se take reči ne smejo pozabiti. Pri procesiji s presv. R. Telesom je hotela Blankova soproga iti skozi vrsto kompanije, ki je imela na skrbi streljanje. Dotični častnik pa ji tega seveda ni mogel dovoliti, na kar gospa vzraste in reče nekako tako-le: »Vi, jaz sem svakinja gospoda pürgermeistra!« — »To mi je vse eno«, odreže se častnik. Gospa se je čutila razžaljeno in ž njo tudi njen soprog. Ta pošlje karto onemu častniku in ga pozove na dvoboj. To vam je bilo letanje in smicanje! Dva dni po Telovem je za dvoboj bilo vse pripravljeno, in par ime-nitnih kočij se je peljalo venkaj v neko hajdinsko goščo; tudi »padarja« so imeli s seboj, če bi bilo treba rane zavezavati. Pa to ni bilo potrebno, ni tekla kri; kajti g. Blanke, ki je prvi ustrelil, sprožil je od samega strahu kroglo v zemljo, častnik pa bi mu jo lahko pomeril v prsi in v njegovo »korajžno« nemško srce, pa ni hotel, ampak je ustrelil v zrak, in s tem je bil dvoboj končan. — Drugi dogodek, o katerem čem poročati, pa kaže grdo surovost in mržnjo naših velikih Nemcev do avstrijskih častnikov. Ignac Leskošek, učitelj Irgolič in neki pisar so o Telovem večer napadli nekega mladega pijonirskega častnika in so mu hoteli vzeti sabljo. Ta pa se

je častno branil, niso mu mogli ti »nemški« korenjaki sablje izviti. Na srečo prideta častniku na pomoč dva pijonirja in pošteno naklestita te tri nemškonacionalne junake, s katerimi ima sedaj opraviti sodišče. Upamo, da jim bo le-to »preicno« nemško kri že ohladilo, na višjem mestu pa morajo spoznati naše prusake!

Od Sv. Križa na štajarsko - koroški meji. (Škof kot romar.) V tukajšnji romarski cerkvi se sicer vsak petek skoz celo leto mnogo pobožnega ljudstva zbira, ker se tu vselej najmanje po tri sv. maše služijo. V petek pa, katerega dne se je obhajal praznik presv. Srca Jezusovega, smo videli tukaj posebnega romarja. Celovški milostljivi knezoškof so namreč tu sem na božjo pot prišli. Birmovali so prejšnje dni v okolici, ta dan pa so za obiskanje Sv. Križa odločili. Ob 7. uri zjutraj so prišli v cerkev, so v navadni klopi do pol desete ure (torej poltretjo uro) deloma iz bukvic, deloma sv. rožni venec pobožno molili, in ob 1/2 10. uri sv. mašo služili. Popoldne so ljubeznjivega, v tem kraju povsod spoštovanega šentjanskega župnika, č. g. Petra Vozu, obiskali in se tam precej dolgo mudili. Proti večeru so se peljali v Spodnji Dravograd k vlč. g. proštu prenočit, v soboto za rano zjutraj pa so na visoko goro Sv. Lovrenca nad Ljibelicami potovali k birmovanju.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so podelili nadvojvodi Otonu vse pravice, katere je imel njegov pokojni oče, nadvojvoda Karol Ludovik, tudi nekatere take pravice, ki jih imel pokojni cesarjevič Rudolf. — Gosposka zbornica ima danes in jutri sejo, in se torej jutri zaključí državni zbor. — Nižje-avstrijski deželni zbor se snide dne 1. julija, da vsprejme novi volilni red za deželni zbor. Vsled te postave bodo tudi na kmetih volitve direktne.

Češko. Iz Budapešte se te dni razglašá, da Ogrí niso zoper to, ako se na Češkem uvede državno pravo in se dajo svetli cesar kronati za češkega kralja; toda mladočeški poslanci morajo glasovati za pogodbo avstro-ogersko, kakoršna je do zdaj bila. Ne bode šlo!

Štajarsko. Kakor smo zadnjič omenili, bil je dne 17. junija ministerski predsednik, grof Badeni, v Gradcu. Odtod se je odpeljal na gornjo Štajarsko v Ljubno in Eisenerz, da si je ogledal razne rudniške naprave, potem pa se je vrnil na Dunaj.

Koroško. Slovenci dobro vedó, kake važnosti so shodi, zato skoro ne mine nobena nedelja, da ne bi bil tu ali tam shod slov. katol. političnega in gospodarskega društva. V nedeljo je bil tak shod v Žrelcu pri Celovcu.

Kranjsko. Deželni predsednik Hein se ne sme ponašati ne s svojim katoličanstvom, ne s svojo nepristranostjo, sicer ne bi dal državne podpore protestantski kapelici v Ljubljani 12.000 gld., cerkvi Srca Jezusovega pa samo 3000 gld. — Vlada je ustanovila mesto melioracijskega inženirja za Kranjsko. Začasna služba je že razpisana.

Primorsko. Društvo »Sloga namerava v Gorici ustanoviti višjo deklisko šolo. — Tudi goriški učitelji si želé zboljšati stanje. Dobro! Toda ni dobro se izročati katerikoli stranki, ki samo dela obljube, storiti pa ne more ničesar.

Ogersko. Delegacije so letošnje delo končale v soboto. Šlo je sila gladko; toda sila trda bo s plačevanjem davkov. — Poslanska zbornica je vsprejela postavo, ki določá, da je volitev neveljavna, ako se med

volitvijo agituje zoper civilni zakon, ali če duhovnik na cerkvenem mestu skuša z besedo uplivati na volitve. To je naravnost naperjeno proti katoliški duhovščini. — Oni dan so framasoni v Budapešti slovesno odprli svojo palačo. Prišli so razni glavarji in udrihali tudi po dr. Luegerju.

Vnanje države.

Rim. V ponedeljek so sv. oče v zboru kardinalov govorili v zedinjenju razkolnikov in krivovercev s sv. katol. cerkvijo ter o papeštvu in so imenovali štiri nuncije, med temi dunajskega, nadškofa Agliardiya, za kardinale in 18 laških škofov. — Novi dunajski nuncij ni postal Ajutti, nuncij v Monakovem, ampak uditore Taliani.

Italijansko. Kralj Umberto je imenoval generala Baldissera vitezom vojaškega reda »Savoia«, menda zato, da ta ni ničesar druga dosegel z Abesinci kakor mir, ki zdaj vlada po vsej Masavi. Od onod odpotujejo te dni vsi oni vojaki, katerih ondi ni treba.

Francosko. V soboto je poslanska zbornica skoro enoglasno sklenila, da je zanaprej otok Madagaskar v vshodni Afriki francoska naselbina in da se ondi odpravi suženjstvo. Tamošnji kraljici ostane samo ime.

Angleško. Nova šolska postava, ki bode v prid verskim ljudskim šolam, pride v tretje branje še le o novem letu. Tej postavi sila nasprotujejo liberalci in sploh vsi sovražniki sv. vere.

Nemško. Oni dan so v državnem zboru interpelovali vlado katoliški poslanci, čemu da se ne predloži zveznemu svétu že lani vsprejeta postava, vsled katere se smejo jezuiti vrniti na Nemško. Res, protestanska vlada se jezuitov boji, socijalni demokratje pa ne.

Rusko. Koncem tega meseca se vrne car s carico v Petrograd, kjer se za slovesni vsprejem delajo velikanske priprave. — Rusija in Japan sta se dogovorila zaradi Koreje v vshodni Aziji. Koreja postane samostojna država.

Turško. V Vanu, glavnem mestu Armenije, so pred tednom bile krvave rabuke med Turki in kristijani. Padlo jih je kacih 50. — Tudi Druzi ob Libanonu se zopet puntajo. Nedavno so popolnoma uničili več sto turških vojakov. — Po vsej Kreti je ustaja razširjena. V nedeljo je blizu mesta Vasileiro vnel hud boj med turškimi vojaki in ustaši, ki je trajal cel dan.

Za poduk in kratek čas.

Poročila iz Rima.

(Piše Fr. Kovačič.)

IV. Na italijanski božji poti.

(Dalje.)

Počasi smo se pripeljali v mesto Nepi, ki je bilo nekđaj papeževa trdnjava. Tukaj so se papeževe čete morale umakniti Garibaldijancem, ki so dne 13. septembra 1870. l. zasedli to trdnjavo in potem imeli odprt pot proti Rimu. Mestice ni večji, kakor naši trgi, vendar ima škofijski sedež. Tukaj je bilo že vse v praznični opravi, zeleni slavoloki so pozdravljali Marijine romarje. Ljudstva je kar mrgolelo, da so se vozovi komaj pomikali po cesti.

Okoli devete ure smo prišli v romarsko mestice Sv. Elija. Tukaj je bilo vse po koncu. Hiše so bile vse okrašene z zastavami, cvetjem, preprogami. Ker so v hiši premogli, vse so obesili na okna in vogle, celo posteljne prte sem videl viseti raz oken, ker drugo niso imeli. Ljudstva se je kar trlo. Tu so hiteli domači

meščani sem ter tje v praznični obleki, tu se je rimska gospóda pomikala skozi goste množice; kakor klasje so se valile neštnevilne trume priprostega laškega ljudstva.

Rekel bi, cela starodavna Etrurija se je zgrnila ta dan k Marijinemu svetišču, brhki Sabinci in Sabinke so prijezdili na oslih iz sabinskih gorá, sosedni Umbrijec je zapustil svoje planine in prišel poklonit se Madonni.*) Povsod je odmevalo petje in godba od grebenastega pečevja. Celo kraljevi »karabinerji« (vojaki) so bili ta dan v paradi. Ko smo prišli do frančiškanskega samostana, od koder je imela iti procesija, stalo je že vse pripravljeno, nestrpno pričakujoč trenutka, da se prikaže podoba Marijina. Tu je stala dolga vrsta belo oblečenih deklic, trije glasbeni zbori in pa različne bratovščine s svojimi zastavami.

Kake štiri moške bratovščine sem videl, in vsi možje so imeli posebno obleko, belo, rdečo, modro, z bratovskimi znamenji na prsih. V resnici, pohvaliti moram italijanski moški spol. Pri nas se možje le mrzlo držijo proti bratovščinam in mislijo, da so take reči le za ženske. Lah pa čisto drugače. Mladi fantje in resni možaki so ponosno stali v svojih opravah, možje so peli, možje vesili vence, kjer je bilo še treba. V obče Lah se ne sramuje pokazati prav očitno svoje vere, posebno, kadar gre za čast Marijino. Čimbolj se je približaval čas službe božje, tem živahnejše je postajalo vse. Zraven samostana je bil pod milim nebom pripravljen oder. Domači škof nastopi in začne govoriti v čast Marijino. To Vam je bilo čudno! Kadar je izrekel ime Marijino, vselej je iz tisoč grl zagrmelo: »Viva Maria!« Naj živi Marija!

Po pridigi se je začela vrstiti procesija. Petdeset topičev je počilo in naznanilo daleč okoli, da se začne slovesno opravilo. Vsi zvonovi po cerkvah so zazvonili (sicer majhno mestice ima štiri cerkve!), godba je zagrjala, napósled se iz samostanske kapelice prikaže podoba Marijina. Ko jo je ljudstvo zagledalo, je vse iz enega grla zaupilo: »Viva Maria! Viva Maria!« Podoba so nosili štirje menihi. Pred podobo je frančiškanski gvardijan nosil na dragoceni blazini kroni za Marijo in Dete.

Procesija je bila v resnici veličastna. Mi ptujci smo gledali kakor zamaknjeni čaroben prizor. Svet v tem kraju je tudi čuden. Globok in divji jarek se razteza od izhoda proti zahodu. Napravile so ga v davni dóbi ognjene sile in pa hudourniki. Na obeh stranéh jarka se pa vzdigujejo gole in strmne pečine, da niti maček ne bi mogel po njih plezati. Na dnu tega jarka stoji starodavna Marijina cerkev. Do cerkve se more priti le od dveh strani; na izhodu vodijo iz samostana, nekaj časa pod zemljo, stopnice in potem ozka pot ob robu pečevja. Na zahodni strani, kjer se stikata dve panogi gorovja, je nekak žleb in tukaj se vije kakor kača ozka steza na dno jarka. Tod se je pomikala procesija.

Nepopisljiv prizor je bil to. Prednji del procesije je bil že pri cerkvi, zadnji pa še na vrhu. Nebrojne zastave so vihrale, bele deklice, bratovščine, duhovniki v slovesni obleki, vse to je dajalo procesiji nekak pesniški čar. Visoko v zraku se je pa zibala sred procesije krasna Marijina podoba.

In iz tisočerih grl je gromovito odmevalo: Viva Maria! V resnici, kdor hoče vedeti, kako se Marija časti, moramo videti Lahe na božji poti. Ob taki priliki Lah ne pozna mej svojega navdušenja. Njegova živa narava se pokaže tukaj v najlepši sliki. Opaževal sem natančno posamezne ljudi in skoro da sem videl vsakemu na dno duše. Obličje se jim je žarilo, oči so se jim svetile kakor

*) »Madonno« imenuje Lah Marijo; po naše bi se reklo: moja Gospá.

plamen, celo telo je bilo kakor na perju. Moški so klobuke kvišku metali od veselja, ženske pa so z robej mahale v pozdrav Mariji. Pri nas cesarja navdušeno pozdravljajo, ali to je le slaba primera, kako Lah pozdravljajo Madonno.

Italijan je že take narave, kar v srcu čuti in misli, to mora izbruhniti na dan. Kadar mu srce prekipi navdušenja do Madonne, potem gromovito kliče: »Viva Maria!« Videl sem, kako so celo gospodje posvetnega stanu pošiljali Mariji poljub. Če namreč Lah ne more do podobe, da bi jo poljubil, tedaj se spusti na kolena poljubi svojo roko in jo stegne proti Mariji. To je potem toliko, kakor bi podobo samo poljubil. Ko je procesija prišla do cerkvenih vrat, nastal je tukaj pravi boj. Ljudje so hoteli siloma vdreti v cerkev, stražniki pa jih niso pustili, ker bi drugače duhovniki s podobo morali zunaj ostati. Zastonj je bila prošnja, zastonj kreg. Jaz sem se pa zmešal med rimske pevce in z njimi mahnil v cerkev. Notri je že bilo precej bratovščin, navdušeno so vsi peli Marijine pesmi. Ko je duhovščina prišla v cerkev, pustili so tudi ljudstvo notri. Kakor čebele iz panja, tako so vreli v cerkev. Ko so podobo postavili na veliki oltar, je cela cerkev zaklicala: »Viva Maria!« Romarji so imeli sveče in so jih sedaj prižgali.

Eden duhovnik je bral papeževo pismo, s katerim sv. oče dovoljuje, da se krona Marijina podoba, a nikdo ga ni poslušal. Vseh oči so bile obrnjene na Marijo in neprenehoma je grmelo »Viva Maria!« Šele ko se je začela sv. maša, se je ljudstvo komaj umirilo. Maševal je nadškof Jožef Maria Kostantini, ki je h krati kanonik vatikanske cerkve sv. Petra. Med sv. mašo je drug škof v lepem nagovoru razložil, zakaj Marija služi naše češčenje.

Jako vspodbudno je bilo, da je več odlične gospóde sprejelo sv. obhajilo. Po sv. maši je nadškof pritiskom dragoceni kroni na glavo Mariji in Detetu. Slovesna tišina je nastala v cerkvi, ko je pa škof povzdignil kvišku kronano sliko Marijino, priklopelo je navdušenje do vrhunca. Godba je začesala, da se je zidovje treslo, ljudstvo pa je iz vsega grla upilo: »Viva Maria!«

Šele čez nekaj minut se je poleglo valovje navdušenja, in potem je vsa cerkev s škofom enoglasno zapela »Te Deum laudamus«. V resnici, ni bilo človeka v cerkvi, ki bi ne bil ganjen, posebno nas ptujcev se je močno prijela nenavadna udanost laškega ljudstva do nebeške kraljice.

Če se ti ljudje tako veselijo kronanja podobe Marijine — mislil sem si —, káko veselje je moralo neki biti med angelji, ko je bila Marija v nebesih kronana! Bila je že ena ura, ko se je končala predpoldanska slovesnost. Čč. oo. frančiškani so nas Rimljane prav prijazno pogostili. Prav debelo sem gledal, ko sem v tem zakótnem kraju našel dva nemška frančiškana. V resnici, Nemci so kar preplavili Italijo novejši čas.

(Dalje prih.)

Smešnica. »Koliko cenite svoje vole« vpraša kupec na sejmu mladega gospodarja. »Undert fučcen« mu oni odgovori. Kupec se malo zavzame, a pokliče nekolicu prič ter našteje prodajalcu brez velikega barantanja sto in petnajst gold. Pa oni zrase, se jezi in kriči, da hoče imeti 50 in sto. — »Pa drugokrat po domače povejte«, dobi v odgovor.

Razne stvari.

Domače. (Mil. knezoškof) se prihodnjo soboto popoldne odpeljejo na kanonično vizitacijo in birmovanje

v marenberško dekanijo. Dne 28. junija bode sv. birma v Marenbergu, dne 29. v Muti, dne 30. v Pernicah, dne 1. julija v Soboti, dne 2. v Št. Jerneju, dne 4. na Remšniku, dne 5. na Breznu in dne 6. pri Sv. Ožbaltu.

(Cesarjeva zahvala.) Mil. knezoškof so v svojem in v imenu vse lavantinske duhovščine izrekli sožalje o smrti nadvojvode Karola Ludovika presvetlemu cesarju in nadvojvodinji Mariji Tereziji. Včeraj je zato došla najvišja zahvala mil. nadpastirju in vsej duhovščini.

(Posvečevanje župnijske cerkve v Poličanah) se ne vrši danes, ker glavni oltar še ni dogotovljen, ampak se bode za gotovo vršilo v četrtek, dne 30. julija.

(Poroka) Včeraj popoldne ob 5. uri se je v stolni cerkvi v Mariboru poročil g. Karol Tratnik, pasar in srebrar v Mariboru, z gospodično Filumeno Kregarjevo. Častitamo!

(V čast sv. Cirilu in Metodu.) Slovenci, zakurite v soboto zvečer, dne 4. julija po mili domovini kresove na čast slovanskima blagovestnikoma, sv. Cirilu in Metodu! Slovenci, skažimo se!

(Ljudskega shoda) na Petrovem ne bode v Ribnici, ampak pri Mariji-Snežni, kakor na prvem mestu naznanjamo. V Ribnici pa se ljudski shod vrši v nedeljo, dne 5. julija.

(Volilski shod) skliče na Petrovo, dne 29. junija g. deželni poslanec dr. Fr. Jurtela k Sv. Marjeti niže Ptuja, v gostilnico g. Tomaža Mikl-a. Začetek ob 3. uri popoldne. Volilci, pridite v prav obilnem številu!

(O priliki godu) preč. g. kanonika in ravnatelja dr. J. Mlakarja priredili so gojenci dijaškega semenišča v nedeljo popoldne prav lep koncert, gojenke v zavodu čč. šolskih sester pa v torek zvečer lepo petje, tamburanje in krasni igrokaz »Sv. Elizabeta«.

(Strela.) V ponedeljek zvečer je udarilo v gospodarsko poslopje Čeha Janeza v Bišu pri Sv. Bolfanku v Slov. gor. ter je zgorelo. Srčno delajoči bišanski ognjegasci s prišlimi sosedi so obranili hišni hram in sosedovo poslopje. Zaslužijo vsi očitno pohvalo, a društvo nagrado. Tu se je spet pokazalo, kako potrebno in koristno je, v večjih vaseh imeti brizgalnico in gasilno društvo.

(Kakor golobja jajca) in še debelejša toča se je vsula dne 24. junija popoldne po Rogatcu in okolici. Opeke so se drobile in padale na tla, ulice so se kar pobelile. Od leta 1887. nihče ondi ne pomni take toče. Bog se usmili! — Koliko je škode po okolici, poročali bomo prihodnjč.

(Samomor.) Obesil se je dne 22. junija Franc Bek, kmet pri Sv. Florijanu pod Bočem. Najbrž se mu je pamet zmešala.

(Samomor pri vojakih.) V soboto, dne 20. junija se je ustrelil v Mariboru vojak deželne brambe Fr. Uller, doma iz Braslovč.

(Na celjski višji gimnaziji) se začne ustni zrelostni izpit ali matura jutri, dne 25. junija. Predsednik izpraševalne komisije je g. šolski svetovalec Henrik Noč.

(Na c. kr. gimnaziji) v Mariboru se bodo učenci za prvi razred vsprejemali v sredo, dne 15. julija od 9. do 12. ure dopoldne in sredi septembra. Vsak naj prinese s seboj krstni list in zadnje šolsko naznanilo. Istega dne popoldne ob 2. se začne vsprejemna izkušnja.

(Konja splašila) sta se v nedeljo zvečer nekemu kmetu na Leitersbergu pri Mariboru. Voz se je prevrgel, in kmetova žena si je glavo razbila ter k priči ostala mrtva, kmet pa se je hudo pohabil.

(»Kein Willkommen,«) niste nam dobro došli! tako je v dolgem članku kričala »Mariboržanka« pred tremi leti, ko je »Slovensko pevsko društvo« napravilo koncert v Mariboru. Kaj pa naj mi Slovenci rečemo nemškim pevcem, ki pridejo te dni slaviti petdesetletnice

»Männergesangsvereina«? Le veselite se pošteno, Bog Vam »žegnaj«! Mi se ne ustrašimo vašega »oh-anja in heilanja«!

(Toča.) Dne 19. junija na večer ob 6. uri je toča veliko škodo napravila v vinogradih in na polju na Rancah, Jelenčah, Pesnici, Gačniku, Oseku in na Mihovem, jareninske župnije.

(Loterija ali srečolov) se priredi v nedeljo, dne 5. julija v Šmartnu na Paki v gostilnici »pri pošti« na korist društva za zidanje cerkve. Med srečkanjem petje in godba. Začetek ob 3. uri popoldne.

(V Rušah) se bode dne 29. junija slovesno blagoslovilo novo šolsko poslopje. V cerkvi bode sv. opravilo ob 10. uri, potem bodo pa novo šolo blagoslovili preč. g. kanonik dr. I. Križanič.

(Duhovniške spremembe.) Premeščena sta čč. gg. kaplana Jernej Pernat od Velike Nedelje k Sv. Ilju pod Turjakom in Andrej Bračič odtod k Veliki Nedelji. — Č. g. Alojz Rožman, kaplan v Kostrivnici, je zaradi bolehnosti stopil v začasni pokoj in se preselil v Galicijo pri Celju.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali čč. gg. Valentin Mikuš, kaplan pri Sv. Juriju ob južni železnici, 2 gld. in Fr. Černensek, kaplan pri Sv. Pavlu pri Bolski, 5 gld.; slavna posojilnica na Ptuju 50 gld. Bog plati!

(Narodna čitalnica na Ptuju) priredi na dan sv. Petra in Pavla, t. j. dne 29. rožnika popoldne izlet k Sv. Marjeti, pri katerem igrajo čitalnični tamburaši v gostilnici g. Mikl-a.

(Jareninsko kmečko bralno društvo) priredi veselico v proslavo svetih bratov Cirila in Metoda dne 5. julija v Jarenini. Začetek točno ob 5. uri zvečer. Vspored: 1. Nagovor predsednikov. 2. Petje. 3. Slavnostni govor vlč. gospoda dekana Jožefa Fleka. 4. Deklamacija. 5. Gledališka igra: »Kateri bo?« Med posameznimi točkami svira godba. Vstopnina za osebo 10 kr.

(Šaleško pevsko društvo) napravi dne 19. julija veselico v nadvojvoda Ivanovi jami v Hudi luknji, kamor priredi velik javen izlet. Ker bode to prvi izlet v ono votlino vabi rodoljube k obilni udeležbi odbor.

(Bralno društvo v Rušah) priredi veselico na praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. junija, na vrtu g. Josipa Mule-ja. Vspored: 1. Petje mešanega in moškega zbora. 2. Prosta zabava. Vstopnina 25 kr. za osebo. Začetek ob 5. uri popoldne. Blagodušna preplačila se hvaležno sprejmejo.

(Slov.-bistriška podružnica) sv. Cirila in Metoda priredi v nedeljo, na praznik sv. Cirila in Metoda, dne 5. julija v Slov. Bistrici občeno zborovanje po večernicah pri g. Petru Novaku z gledališko igro. Pri tej veselici sodeluje pevsko-tamburaško društvo bistriško-črešnjevsko.

Iz drugih krajev. (V Gradec) je iz strahu pred kolero prišlo že nad sto družin iz Aleksandrije, ki bivajo po hotelih. Po prihodu v Gradec so jih zdravniki opazovali skozi pet dni.

(Protiframasonski shod) se bode vršil meseca septembra v starodavnem Tridentu na Tirolskem, v kateri deželi ta mesec slavijo stoletnico zveze Tirolske s presv. Srcem Jezusovim.

(Strašen potres) je mesto Kamaishi na Japonskem popolnoma porušil, ter je bilo tisoč ljudi ubitih. Pa še več! Vsled potresa je morje poplavelo celo ono pokrajino in se razlilo kacic 70 milj daleč po deželi. Blizu 10 tisoč ljudi je utonilo. Več mest in mnogo vasij je voda razdjala.

(Napad na kaznilničnega paznika.) V kaznilnici v Karlavi pri Gradcu je minoli teden neki kaznjene napal paznika in mu odsekal uho. Kaznje-

nec je nato vzel pazniku sabljo in jel po strelodvodni žici plezati kvišku z očitnim namenom, priti na streho. Sredi pota so ga zapustile moči in padel je na tla. Vojaki so ga prijeli in odgnali v zapor.

(Najstarejši ruski general), A. Imskenerskij, je te dni umrl v Petrogradu; star je bil 109 let. K vojakom je prišel leta 1812. za francosko-ruske vojske. Navzlic svoji starosti je imel izvrsten spomin.

(Novi rektor graškega vseučilišča.) Včeraj je bil v Gradcu za vseučiliškega rektorja enoglasno izvoljen č. gosp. dr. Anton Weiss, profesor cerkvene zgodovine.

(Dvestoletnica.) V soboto, dne 27. junija preteče 200 let, kar je umrl slavni poljski kralj Ivan Sobieski. Iz zmed vseh ptujih vladarjev je ta slovanski

knez za nas najbolj imeniten; kajti on je rešil našo Avstrijo, da ni padla krutemu Turku v oblast.

(Železnice) vsega sveta so dolge 687.550 kilometrov in sicer so evropske dolge 245.300 km, ameriške 364.975 km, azijske 41.970 km, afriške 13.103 km in avstralske 22.202 km. Največ železnic imajo Združene države, namreč 288.460 km, nemške so dolge 45.462 km, francoske 39.979 km, ruske 35.560 km, angleške 33.641 km, avstro-ogerske 30.038 km, italijanske 14.626 km, španske pa 12.147 km.

Loterijne številke.

Trst 20. junija 1896:	3, 49, 22, 11, 46
Dunaj » »	2, 11, 41, 48, 18

Prostovoljna javna dražba!

Vsled priletnosti in bolehnosti bodem prodala na prostovoljni dražbi, dne 1. julija t. l. od 2. do 4. ure popoldne svoje posestvo pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah obstoječe iz lepe hiše in gospodarskih poslopij, vse zidano, z opeko krito in v jako dobrem stanu.

Zraven spada lep travnik s trikratno košnjo, rodovitna njiva in dva vrta za zelenjavo.

Ondi je jako dobro obiskovana krčma in mesarija z ledenico, kar se tudi zraven odda.

Kupci morajo položiti 10% vadija.

Jera Klampfer,

posestnica.

3-3

Nova hiša 2-3

z gospodarskim poslopjem in 3 njivami, 15 minut oddaljeno od Maribora, se po ceni proda. Natančneje se poizve pri upravnistvu.

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevance, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 12

Svinjereja angleškega plemena. Makshofen pri Deggendorfu, Bavarsko.

Ustanovljena 1854.

Lastnik: **A. ENGELEN.**

Tudi v inozemstvu — v Hamburgu, na Dunaju in v Budapešti — obdarovana s prvimi darili, prodaja najceneje 5-10

breje svinje, godnje mrjasce, kakor tudi **mlajše živali.**

Svilnat papir 5-7

v 80 različnih barvah, kakor tudi vse druge za izdelavo umetnih papirnih cvetlic potrebne dele priporoča v največji izbiri in po zelo nizki ceni

Andrej Platzer,

v Mariboru, gosposka ulica št. 3,

trgovina s papirjem, galant. blagom, pisalnim orodjem, šol. potrebščinami, igralnimi kartami, šolskimi in molitvenimi knjigami na debelo in drobno.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še poduk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Poduk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v II. natisu.

1 kom. velja 10 kr., 10 kom. 90 kr. in 100 kom. 8 gld.

KONJAK,

prežgan iz vina lastnega pridelka, priznan kot najboljši, čudovito učinkajoče in bolečine olajšujoče sredstvo proti protinu, po udih in skrnini. Steklenica velja 1 gld. 20 kr.

Stari konjak, izvrstno zdravilo za želodčne bolezni in proti onemoglosti; steklenica 1 gld. 50 kr.

Razpošilja se po pošti. Kdor vzame štiri steklenice, pošljejo se mu franko.

Benedikt Hertl, vlastelin grajščine Golič pri Konjicah (Gonobiz) na Štajarskem.

Zaloga: Gradec: J. Eichler, lekarnar; Alb. Müller, drogist.

Maribor: Al. Quandest, Gosposka ulica. 6

Služba občinskega tajnika

je pri občini **Marija-Gradec** izpraznjena. Prošnje naj se vložijo do dne 29. junija t. l. pri županstvu Marija-Gradec, pošta Laško (Tüffer)
Župan: **J. Kranjc.**

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsaki dan za **zobobolne** od 8.—12. in od 2.—5. ure.

v lastni hiši

vrtno ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato, kavčuk ali platino podlago in plombira z zlato itd. po amerikankem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejo izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškim delom. Zobovje ne ovira čisto nič zvečenja ali govorjenja. 7—12

Mizar

Josip Kregar v Mariboru.

Zaloga: gosposke ulice 25. **Delavnica:** grajske ulice 38.

priporoča p. n. občinstvu svojo že od leta 1878 obstoječo zalogo v lastni delavnici izdelanega pohištva, kakor cele garniture za spalnice in obednice in dvorane iz amerikanskega in domačega orehovega lesa, v naravni barvi, temno ali svetlo polirane v raznih slogih, po nizkih od nobene konkurence dosegljivih cenah.

Naročila po obrazcih in načrtih, sofe, žimnice itd. se izvršujejo dobro in po ceni. 6-12

Ravnokar je izšla gospodarska, 74 strani obsegajoča, prav poljudno pisana knjižica s 6 podobami:

Gospodarske izkušnje,

sadjerejske, zlasti vinogradniške.

Spisal

SIMON GABERC,
župnik Framski.

Knjižico prodaje **tiskarna sv. Cirila v Mariboru.** Stane 20 kr., po pošti 3 kr. več.

Pri naročbi se naj znesek pošlje v markah.

Moških oblačil zastonj

ne dobite nikjer, ali najboljša in najcenejša raznovrstna

moška, deška in otroška oblačila
prodaje 3-3

**prva dunajska zaloga
moške obleke**

v Mariboru, Grajske ulice 3.

Dela na mero se najtočneje izvršujejo.

Kathreiner-
KNEIPPOVA SLADNA KAVA

je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvorne zavoje z imenom:

Kathreiner

Basglas.

V župnijski cerkvi **Marije-Snežne** se bodo dali novi cerkveni stoli delati. Dotični pričar, načrt stolov in drugi pogoji so pri podpisanim cerkvenem predstojništvu na ogled. Kdor dotično delo prevzeti želi, se naj do 15. julija t. l. tamkaj oglasi.

Cerkveno predstojništvo pri **Mariji-Snežni** na Veliki.

Primerna darila birmancem,

Molitvene knjige

v najrazličnejših vezavah, v največi izberi in po čudovito nizkih cenah priporoča

ANDREJ PLATZER,

(poprej **Eduard Ferline**)

prodajalnica papirja, pisalnega orodja, šolskih potrebščin, šolskih in molitvenih knjig 4-6

gosposka ulica št. 3. v Mariboru, gosposka ulica št. 3.

V najem

se da, ali pa tudi prostovoljno proda, dobro obiskovana **gostilna**, primerna tudi za trgovino na Tezni pri Mariboru hištv. 2. Več se izve tamkaj pri lastniku. 2-3

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Tiskarna sv. Cirila

priporoča naslednje knjige:

1. „**Žalostna mati Božja**“, spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku, 6. natis. Obsega pouk o češčenji žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij. Ta posebno za sveti postni čas primerna knjiga stane

vezana v polusnje gld. — 60
„ z zlatim obrezkom „ — 70
„ v usnje z zlatim obrezkom „ 1 20

2. „**Družbine bukvice za dekleta**“, spisal Jožef Rozman, pokojni Konjiški nadžupnik, 12. natis; namenjene v prvi vrsti dekletom Križevske družbe, pa tudi vsem dekletom sploh jako koristne, veljajo

vezane v usnje z barvanim obrezkom gld. 1 30
„ „ rudečim „ „ 1 35
„ „ zlatim „ „ 1 15

Po poštnem povzetju 10 kr. več.

3. „**Duhovni Vrtec**“, 5. natis, priporočanja vredna molitvena knjiga, posebno za mladino, stane

v usnje vezan z zlatim obrezkom gld. — 85
„ „ s kopčo „ — 95

4. „**Sveto opravilo**“, spisal Anton Slomšek, nekdanji viši ogleda šol, 5. pomnoženi natis; namenjeno šolarjem viših razredov, velja

vezano gld. — 35
„ v polusnje z zlatim obrezkom „ — 45
„ v usnje z zlatim obrezkom „ — 50

5. „**Ključek nebeški**“, spisal Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru, za šolarje nižih razredov, velja

vezan gld. — 30
„ v polusnje z zlatim obrezkom „ — 40
„ v usnje „ — 50

6. „**Molitve na čast svete družine**“, komad 2 kr., 100 po 1 fl. 50 kr.

7. „**Božič**“ pridnim otrokom, spisal Alojzij Vakaj, stane 15 kr.

8. „**Svete pesmi za šolarje**“, vezane 10 kr.

9. „**Zbirka narodnih pesmij**“ I. snopič 10 kr.

10. „ „ II. snopič 10 kr.

11. „**Ženitovanje**“ 15 kr.

Sprejmeta se takoj dva slikarja- dekoraterja.

Ponudbe z naznanilom dnevne plače,
(mezde) naj se pošiljajo pod naslovom:

Ivan Gosar,
akad. slikar v Celji
(Štajersko.)

Op. Slovenci imajo prednost! 1-2

Dobro izurjen komij

v manufakturni, špecerijski in železni stroki,
vešč slovenskega in nemškega jezika, želi
kam v večjo trgovino na deželo priti!

Dobrohotni dopisi naj se blagovoljijo po-
slati na upravnništvo tega lista pod „Pošten
in priden“.

2-2

Mihael Černejšek,

podobar, zlatar in slikar v Ptuju,
Wagplatz št. 1, 1-3

priporočam se zlasti visokoč. duhovščini za
vsakovrstna cerkvena dela, bodi-si izdelavo
novih altarjev ali prenovljenje starih. Izde-
lujem tudi božje podobe, kakor tudi slikar-
ska dela pri cerkvah po najnižji ceni.

Narisi novih altarjev se pošljejo po naročbi.

Vsem blagovoljnim naročilom vstregel
bom hitro, dobro in umetno, ker sem obiskoval
tri leta akademijo v Monakovem in jo izvršil.
Priporoča me tudi to, da sem domač rojak.

Kupuje

suhe gobe za jesti, maslo in druge domače
pridelke in plača po najboljših cenah pod-
pisana registrovana trrdka.

Ponudbe in uzorci naj se vedno pošiljajo
pod naslovom

Lodovico Visentini
Trst

2-5 ulica S. Nicolo št. 12.

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja Göthe, kakor tudi dr. Kröczer-ja prodaja
jedino pristna

c. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schmeidler.

Glavna zaloga: Dunaj. Podružnica:
VII/2 Stiftgasse 19. I., Graben 10.

Naslov za telegrame: „Gummischmeidler“.

3

Jožef Brandl, orgljarski mojster v Mariboru

Schmiderer-jeve ulice št. 3,

se priporoča častiti duhovščini in
spoštovanim cerkvenim predstojništvom

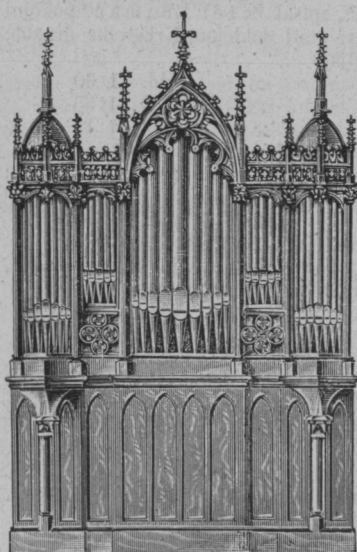
za napravo orgelj

vsake velikosti po najboljših sestavih, s po-
močjo vseh novih in praktičnih iznajdb v
orgljarski umetnosti.

O novonarejenih orgljah ima pohvalna
pisma na ogled. Zagotavlja najboljšo postrežbo
in mnogoletno jamstvo.

Poprave in predelavanja dobre in cene.

Harmonije vedno v zalogi. 4-6

Razne uradne pečate

najceneje priskrbi

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

IVAN SCHINDLER

Izdelovalec strojev in naprav

izdelava in prodaja vsake vrste in najboljšo kakovost
vseh in se vsaj približno plačilo strojev

STROJEVE, SPRAVE, GRODJE VSAKE VRSTE

TA KMETIJSKE OBRTNIJSKE IN POŠTNE NAMENBE

KOTIČARJE, KOTIČARJE, KOTIČARJE, KOTIČARJE

Kataloge v slovenskimi in vsi od 250 pedob razpisiljam spatej.

Prezavila se preseljuje na najboljšo in najprimernejšo mesto.

Čudovito, plemenito, skladno delo za strojeve vsake vrste.

Največ posla me maruje in obkoro sodno, 1888/1890

IVANA SCHINDLER

Izdelovalec strojev

v Nürnbergu pri Dunaju.

Priprave za kavarnarje, sladničarje, go-
stilničarje, mesarje, sedlarje; peronospora-
škopolnice, patent Schindler.

7